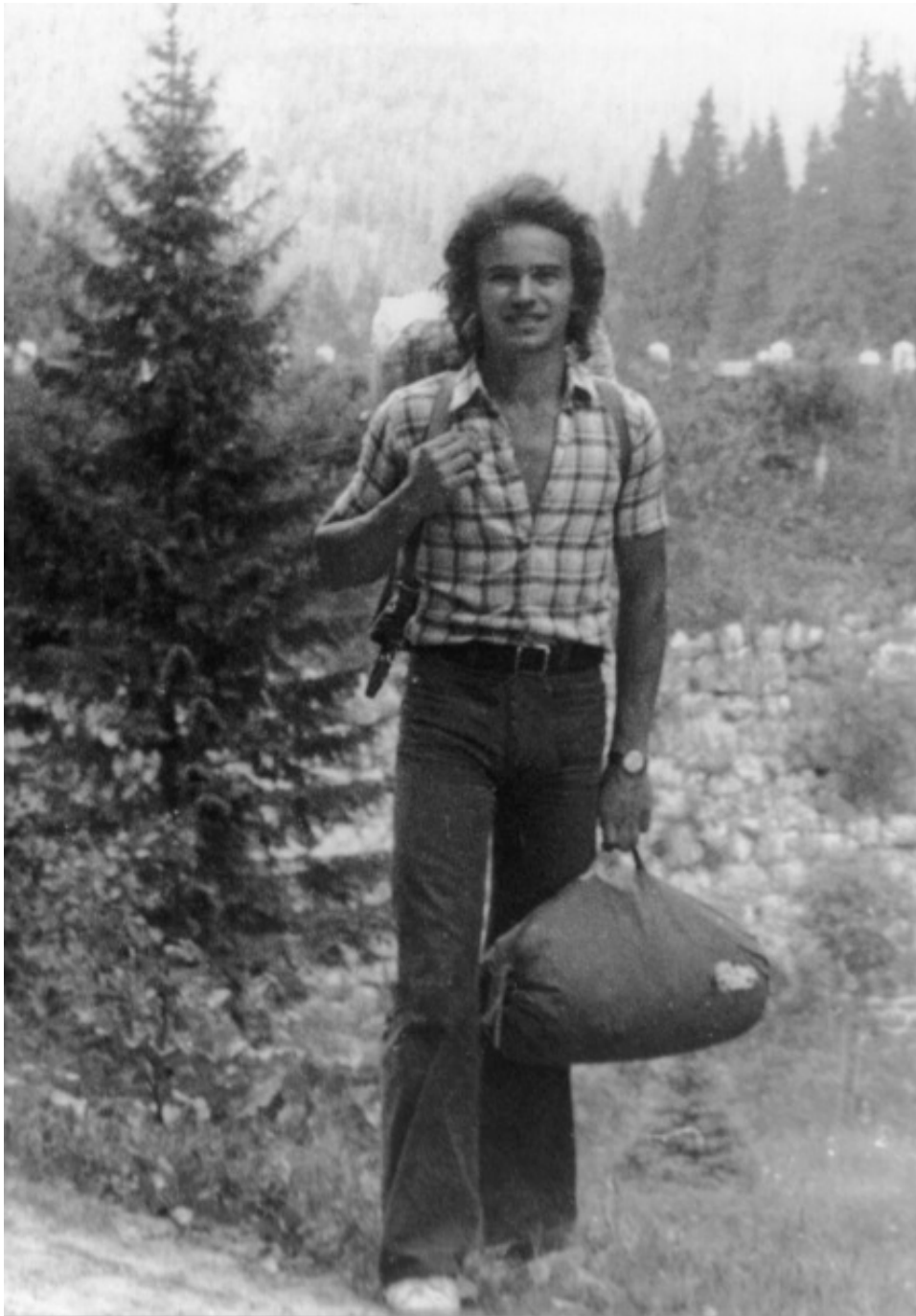

**A TISZTA ÖRÖM VÉGTELEN FORRÁSAIT KUTATÓ
BOLDOGAN ÉLNI-HALNI - BÖLCSELET ÉS POÉZIS
JENCIKLOPÉDIKUS EVANGÉLIUM - A XXI. SZÁZAD**

Parainesis

Milyen ember legyél édes gyermekem

Rudyard Kipling: Ha...

Ha nem vesztet fejed, mikor zavar van,

s fejvesztve téged gáncsol vak, süket,
ha kétkednek benned, s bízol magadban,
de érted az ő kétkedésüket,
ha várni tudsz és várni sose fáradsz,
és hazugok között se hazug a szád,
ha gyűlölnek, s gyűlöltségtől nem áradsz,
s mégsem papolsz, mint bölcs-kegyes galád,
ha álmodol - s nem zsarnokod az álmod,
gondolkodol - s becsülöd a valót,
ha a Sikert, Kudarcot bátran állod,
s úgy nézed őket, mint két rongy csalót
ha elbírod, hogy igazad örökre
maszlag gyanánt használják a gazok,
s életműved, mi ott van, összetörve,
silány anyagból építsék azok,
ha mind amit csak nyertél, egyhalomban,
van merszed egy kártyára tenni föl,
s ha vesztesz és elkezded újra, nyomban,
nem is beszélsz a veszteség felől,
ha paskolod izmod, inad a célhoz,
és szíved is, mely nem hajdani,
mégis kitartasz, bár mi sem acéloz,
csak Akaratod int: „Kitartani”,
ha szólsz a néphez s tisztesség a vérted,
királyokkal jársz, s józan az eszed,
ha ellenség, de jó barát se sérthet,
és mindenki számol egy kicsit veled,
ha a komor perc hatvan pillanatja
egy távfutás neked, s te futsz vígan,
tiéd a Föld és minden, ami rajta,
és - ami több - ember leszel, fiam.

(Kosztolányi Dezső fordítása)

*

Aki tiszteli saját és más testi, lelki, szellemi egészségét, életét,
De nem minden áron akar élni: becsülete megmentése fontosabb

*

Akinek az élete nyitott könyv, s a ki tud olvasni benne,
Az sok tanulságos életvezető példabeszédet, bölcsességet talál

*

Aki bort iszik és bort is prédikál,
S pipázás közben elmeditál: hogyan vigyázzon jó hírére...

*

Aki legalább hét nyelven beszél, s így minimum hét embert ér:
A természet, az állat, a gyerek, a szakma, a gép, a vers nyelvén

*

Aki a saját életét éli és a saját halálát halja,
Nem epigon, imitátor, dublőr, hasonmás, másodpéldány stb.

*

Aki meglátja magában isten csodálatos teremtményét,
S egy hangszer lesz a kezében, ami nem szobadísz, kalapács stb.

*

Aki felfogja, hogy Ő is egy burokban született csodagyerek,
Aki a csúcsformáját kifutva éppoly értékes, mint bárki más

*

Aki megérti, hogy például az anyaság is teljes értékű hivatás,
Amiben őt senki sem pótolhatja, s amihez fel fog tudni nőni....!

*

Aki felfedezi, hogy nem véletlenül pottyant ide a Földre,
Csak általa jól elvégezhető feladatai, küldetései várnak rá

*

Akinek annyival fontosabb, hogy tegye a jót mint a látszat,
Hogy „vén gazember” képet is elvisel magáról akár holtáig is

*

Aki látja, de nem gyártja a nehézségeket és nem is kerüli meg,
Nem dugja a fejét a homokba: majd magától úgyis megoldódik?

*

Aki harmonikus arányokba, ritmusokba rendezi életmenetét,

De távol áll tőle a napi kötelességmulasztó „életművészkedés”

*

Aki felveszi a saját keresztjét, mert teher alatt nő a pálma,
Mi sem lenne szörnyűbb, mint léte elviselhetetlen könnyűsége

*

Aki tisztában vele, menyire létszükséglet egy igaz jóbarát,
De azzal is, hogy jobb ha nincs, mintha csak hiszi, hogy van

*

Aki az üdvösségén kívül mindenre, az életáldozatra is kész
Szeretteiért, hozzátartozóiért, barátaiért, szerelméért, hazájáért

*

Aki nem méricskéli patikamérlegen, hogy ki vétett nagyobbat,
Nem dohogva vár, de megelőzi felebarátját a bocsánatkérésben

*

Aki keresi azokat a műveket, melyek tükrében magára ismer,
Katarzist él át, megtisztul, s attól fogva már másként él tovább

*

Aki átmenetileg nyúl szerelmi bánatában a vigaszpohárhoz,
Mert tudja, hogy hosszútávon a kutyaharapás szőrivel gyógyul

*

Aki nem akar mindent tudni, mert ez lehetetlen/szükségtelen,
Csak azt ami neki éppen elég - ami fölösleges, az már káros is!

*

Aki teljes szabadságban hagyja azt, akit igazán szeret,
Nem láncolja magához, nem kötelezi le, nem zsarolja stb.

*

Aki istenhitén kívül semmihez nem ragaszkodik görcsösen,
Mindent istent kezébe ad át - ha visszakapja, köszöni s él vele

*

Aki mindenből képes és kész engedni, csak a lényegből nem
Aki a lényeget illetően erőteljes, de a módjában viszont szelíd

*

Aki tiszteli szüleit, őseit, a szent nemzeti hagyományokat,
Hogy hosszú és tartalmas, gazdag életű legyen ezen a Földön

*

Aki tudja, hogy Isten mindig jobban tudja, mi az ő java,
De olykor mások is, ha pl. részeg, vagy a szerelemtől vak stb.

*

Aki átlát a szitán, aki nem lesz bőven termő bamba diófa,
De mégis inkább elszenvet, mint elkövet igazságtalanságot

*

Aki tudja, mikor kell a vésertartalékot is mozgósítani,
Az utolsó szalmaszálnak is kapaszkodni - de az örvényben...

*

Aki felkapaszkodik a humor magaslataira,
Hogy onnan eltörüljenek az amúgy óriásnak tűnő gondjai

*

Aki sokfelé szeret nézelődni és szemlélődni, tapasztalni,
De csak azért, hogy a legjobb helyet: otthonát gazdagítsa

*

Akinek a kevés is elég, mert magáévá tette az igazságot:
A természet csekélységet kíván, csak a képzelgés sokat...!

*

Aki nem az - amúgy is káros - lottó ötösről ábrándozik,
De meg tudja ragadni a ritka jó alkalmat: három kívánság

*

Aki inkább marad sebezhető, meglopható, kirabolható,
Mintsem hogy házából erődítményt, börtönt, bunkert csináljon

*

Aki tiszteli és betartja az ünnep dologtilalmi időszakát,
De azt is tudja: a szükség törvényt bont: a betegnek orvos kell

*

Aki az igaza tudatában megtáltosodó, Góliátot verő Dávid,
Aki nem a nyers erejével, de ésszel és taktikával tud győzni

*

Aki közel mer hajózni a szirénzigethez, hallja is éneküket,
De ismerve gyengéjét előrelátóan kikötözteti az árbochoz magát

*

Akinek kölcsönhatásban rend van a lelkében és maga körül,
És ez az ő szabadsága által szült rend, ahol otthonosan mozog

*

Aki szélcsendben startra készíti fel hajóját, vár a kedvező szélre
S mert tudja, hogy hova akar elérni, be is fogja a feltámadó szelet

*

Aki a szakmájában mindig a legjobbakhoz méri magát,
De leginkább magát akarja „legyőzni”, magához képest javulni

*

Aki tudja, hogy a világon és neki, miből van kevés,
Mivel kell gazdálkodni, mit kell beosztani, megtakarítani

*

Aki megragadja a napot, jól használja s leszakasztja a virágait,
Nem pazarolja a drága idejét hiábavalóságra, elűzi az időrablóit

*

Aki akar, tud és mer is Élni, de mindig készen áll meghalni is

Minden napját úgy veszi mint ajándékot, s mint esetleg utolsót

*

Aki a napi kenyérérét imádkozik, nem aggódik a holnapért,
De előrelátóan nem vágja le az aranytojáshoz tojó tyúkocskáját

*

Aki nem megy nagy dirrel-dúrral, dobbal verebet fogni,
Aki szinte hullamerev lesz, ha reáshall a boldogság kék madara

*

Aki tudja és számon tartja, mi minden bajt úszott meg,
S áldja szerencsáját, istenét, amíg él, hogy ilyen jó dolga van

*

Aki nagyra becsüli a szabadságot, kifizeti az árát: koldusbot,
De nem önmagáért vagy önmutogatásért, de, hogy a jót tehesse!

*

Aki nem vakmerősködő élet-hazardőr,
De erős hitben mer a vízben járni, a parttól távol hajózni

*

Aki komolyan veszi: egy élete, s egy halála, nem léha vagy frivol,
Nem szórakozza vagy játssza el azt, de szeret mulatni és játszani

*

Aki semmit vagy keveset ígér és többet ad,
És azt is úgy tudja adni, mintha ő kapna, s ezt így is érzi...

*

Akinek a keze nem disznóláb,
Aki tudja, hogy mit jelent az adott szó

*

Aki megosztva megsokszorozza örömeit,

És aki megosztva csökkenti bánatát, fájdalomérzését stb.

*

Aki mint a részeg és a gyerek, kimondja az igazat,
Akkor is, ha ezt egyedül ő meri: A királyon nincs ruha

*

Aki mint a jó papok holtig tanul élőktől és holtaktól,
A kutyájától, őseitől és gyerekeitől, pozitív/negatív példaképeitől

*

Akiben egyszerre van meg a teremtményi alázat
És az istengyermekség, a teremtés koronájának büszkesége

*

Aki a hamis pátosztól félve nem menekül az ironizálgatásba,
Aki a helyén nem fél a nagy szavaktól: eskü, fogadalom, vallomás

*

Aki tudja és érzi, hogy a legjobb dolgok ingyen vannak,
De azt is, hogy érdemtelené válva azért elveszíthetők

*

Aki mindig az egészre tekintve nem veszik el a részletekben,
Nem feledve, hogy az ördög épp a részletekben szokott elbújni

*

Aki tudja, hogy nincsen rózsza tövis nélkül,
S aki dudás akar lenni, pokolra kell annak menni

*

Akinek a hajóján repül a holnap hőse,
Röhöghetnek a részeg evezősre, ha őt csillaga vezeti...

*

Aki a csillagok útján jár,
S tudja, nincs megállás: meghal, ki továbbmenni fél...

*

Aki nap mint nap átéli, hogy egy Nagyúr vendége,
Kiélvezi a helyzet előnyeit, de nem él vissza a vendégjoggal

*

Aki nem mihasznaként szerény,
De van mire szerénynek lennie!

*

Aki tudja, hogy az életet a halálra ráadásul kapta,
S mint talált tárgyat megtisztítva, megjavítva adja vissza

*

Aki tudja, hogy ideje van a láblógatásnak,
És ideje van a tengerátúzásnak, a herkulesi erőfeszítésnek

*

Aki mai Noéként akkor is építi az életmentő bárkát,
Ha a többség ezért hülyének tartja, bolondként kineveti

*

Aki óvakodik a hízelgő álbarátoktól,
S tudja, hogy sokszor a halálos ellenség mond rólunk igazat

*

Aki úgy néz magára és másra mindig,
Ahogy csodára, csodagyerekre/emberre nézni illik

*

Aki nem könnyen fogad valakit barátjának,
De még nehezebben engedi, hogy utána elválasztódjanak

*

Aki a végsőig következetes,
De nem úgy, mint az ökör vagy a makacs számár

*

Aki az élet kihívásai elől
nem menekül „Nem ér a nevem!” betegségekbe
*

Aki mindenért hálát ad,
de maga semmiért nem vár hálát

*

BATSÁNYI JÁNOS
A bölcsnek állhatatossága

Justum e tenacem propositi virum.
Horatius

"Ha ki, mindenét elvesztvén,
Reménységet sem talál,
Már annak az élet szégyen,
S kötelesség a halál!"

Az ily bús eltökélésnek,
Ha van - ritkán van helye.
"Soha kétségbe nem esni,"
Nagyobb bátorság jele!

Az erkölcs hû bajnokának
Váltig kell küszködnie,
S a vak sors kemény csapásit
Békességgel tûrnie.

Cézár két nagy ellenségét
A világ csudálja bár:
Szokratest nagyobbá teszi
A halált-hozó pohár.

Őt sem gyáva rossz bírái,
Akik azzal büntetik,
Sem gonosz rágalmazói
Bûnbe nem keverhetik.

Ha megcsalta bal szerencséd
Minden szebb reményedet,
S visszarántván adományit,
Sérti, gyötri kebledet:

Vigyázz! hogy fel ne forgassa

Jóra-szánt szándékodat,
S le ne győzze, vagy alázza
Lelki méltóságodat!

Nem, fonalát életednek
Nem szabad elmetszened, -
Tudván, hogy sírodon túl is
Van bírád, van istened;

Akit, elméd s szíved ellen,
Itt talán ma még tagadsz,
De kinek majd napjaidról
S tetteidről számot adsz!

Hogy a végső áldozatra
Ki-ki mindég kész legyen,
És honjáért mindenétől,
Mihelyt kell, búcsút vegyen:

Méltó! s társaságban élő
Emberhez illő dolog!
De azért, hogy a szerencse
Nékünk már nem mosolyog,

Hogy vakot vet, hogy elfordul,
Agyarkodik, háborog,
S kerekével, mint egyébkor,
Kedvünk szerént nem forog,

Azt itélnünk, hogy lerázván
Pályánk nehéz terheit,
És megszegvén bölcs teremtőnk
S vallásunk törvényeit,

Szabad, s illik, sírba dőlnünk...
Gyávaság, s bal ítélet!
Hazafinak s kereszténynek
Kötelesség az élet.

(1810-es évek)